

- О.Ф.Бондаренко // Практична психологія та соціальна робота. - 2003. - №4. – С. 8 – 13.
2. Давидюк Н.М. Психологічні умови активізації творчої навчально-пізнавальної діяльності студентів у процесі вивчення психологічних дисциплін: Дис. канд. психолог. наук: 19.00.07 / Н.М.Давидюк // Чернівецький національний ун-т ім. Ю.Федьковича. – Чернівці, 2002. – 210с.
  3. Максименко С.Д. Розвиток креативних компонентів мислення / С.Д.Максименко // Психолог. – 2003. - №33 – С. 7-10.
  4. Моляко В.О. Психологічна теорія творчості / В.О. Моляко // Наукові записки інституту психології ім. Г.С.Костюка АПН України / За ред. члена кореспондента АПН України Н.В.Чепелевої. – К., Нора-Прінт, 2002. – Випуск 22. – 350 с.
  5. Тихомиров О.К. Структура мыслительной деятельности человека / О.К.Тихомиров –М.: Изд-во МГУ, 1969. – 304 с.
  6. Тихомиров О.К. Психологические исследования творческой деятельности / О.К.Тихомиров – М.: 1975. – 344с.
  7. Урбан К. Поощрение и поддержка креативности в школе / К.Урбан // Иностранная психология. 1999.-№11. – С. 41-51.

ПСИХОЛОГІЧНІ АСПЕКТИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ МЕНЕДЖЕРІВ

Мейтарчан Світлана Юрієвна

Національний технічний університет України

«Київський політехнічний інститут»

03057, пр.-т Перемоги, 37, м. Київ, Україна, svitlana.meytarchan@gmail.com

Виступ присвячений психологічним аспектам підготовки майбутніх менеджерів до мотивування персоналу. На основі проведеного дослідження уявлень майбутніх менеджерів про ефективність прийомів мотивуючого впливу на персонал, пропонується враховувати виявлені індивідуальні особливості у навчальному процесі з метою вдосконалення підготовки майбутніх менеджерів.

Розглядаючи сутність і структуру необхідної психологічної підготовки майбутніх менеджерів до управління персоналом, важливим чинником її якості і успішності є реалізація індивідуального і диференційованого підходу до студентів у процесі навчання. Спираючись на те, що у своїй професійній діяльності (і, зокрема, у реалізації функції мотивування персоналу) майбутні менеджери будуть враховувати і спиратись не тільки на отримані під час навчання знання, вміння та навички, але й на власний життєвий досвід, переконання, ми вирішили дослідити уявлення майбутніх менеджерів про ефективність прийомів мотивуючого впливу на персонал і врахувати виявлені індивідуальні особливості у навчальному процесі.

З метою діагностики уявлень майбутніх менеджерів про способи і прийоми ефективного мотивування персоналу, нами було проведене опитування за допомогою спеціально створеного опитувальника, а також був застосований метод експертної оцінки 360. За результатами діагностики ми виявили студентів, які вважали ефективними прийоми і методи позитивно-продуктивної стратегії мотивування персоналу. Вони тяжіли до тактик колегіальності у прийнятті рішень, застосування матеріальних винагород, а також застосування різних форм морального заохочення. Більшість цих студентів за результатами експертної оцінки мала середній і вищий за середній рівень виявлення лідерських якостей і здібностей, таких, як авторитетність, вміння переконувати, вміння досягати бажаного результату у взаємодії із іншими,

вміння пояснити та навчити іншого, вміння чітко сформулювати завдання, вміння створити робочий настрій і задати тон роботі.

Іншу групу утворили студенти, які у виборі мотивуючих впливів схилились до тактик створення напруги, грошового покарання, переваг контролю і утискання ініціативи, а також вважали ефективним моральне покарання і психологічний тиск. Така стратегія в нашому дослідженні отримала назву негативно-деструктивної стратегії. Середні показники лідерських якостей, на думку експертів, у цих студентів виявилися значно нижчими. Подальшу роботу на практичних заняттях ми побудували із урахуванням особливостей уявлень студентів про ефективність різних мотивуючих впливів. Перед усім, ми зосередились на усвідомленні студентами сутності мотивуючих впливів і створюваних ними ефектів. Так для цього ми створили цикл тренінгових занять, взявши за основу і модифікувавши елементи мотиваційного тренінгу О. Сидоренко [3], також спираючись на роботи Е. Мерманн [2], Е.Кірхлера, К.Родлер [1] та ін. У результаті проведення ділових ігор, вирішення кейс-ситуацій, рольових ігор, а також виконання тренінгових вправ і обговорення результатів, студенти, що впевнено обирали негативно-деструктивну стратегію мотивування як ефективну, значно знизили свої уподобання до тактик морального покарання і психологічного тиску, а також певною мірою змінили думку щодо придушення ініціативи.

Таким чином, ефективна психологічна підготовка майбутніх менеджерів до управління персоналом не є результатом тільки викладання окремих дисциплін, але й безпосередньо пов'язана з усім процесом, навчання, виховання, відпочинку. Факторами становлення управлінського потенціалу майбутнього менеджера є як зовнішні впливи, так і внутрішня активність особистості, спрямована на самореалізацію. Найбільшою мірою ефективна психологічна підготовка майбутніх менеджерів може бути досягнута у процесі особистісно-орієнтованої освіти. Це передбачає реалізацію індивідуального і диференційованого підходу у навчанні, а також розвиток нових технологій навчання, використання інтерактивних методів, орієнтованих на ініціативний підхід, стимулювання студентської творчості.

Література

1. Кірхлер Э., Родлер К. Мотивация в организациях // Психология труда и организационная психология; т. 1 – 2-е изд., испр. / Пер. с нем. – Х.: Изд-во Гуманитарний Центр, 2008. – 168 с.
2. Мерманн Э. Мотивация персонала. Инструменты мотивации для успеха организации / Пер. с нем. – Х.: Изд-во Гуманитарний Центр, Е.И. Высочинава, 2007. – 184 с.
3. Сидоренко Е.В. Мотивационный тренинг. – СПб.: Речь, 2000. – 234с.

МОТИВАЦІЙНИЙ АСПЕКТ ОБРАЗУ БАЖАНОГО ПРОФЕСІЙНОГО МАЙБУТНЬОГО У СТУДЕНТІВ ВНЗ

Мицишин Марія Миколаївна

Національний університет "Львівська політехніка"

79013, вул. С. Бандери, 12, м. Львів, Україна, myshchshynm@mail.ru

В роботі описано результати емпіричного дослідження образу бажаного професійного майбутнього. Емпірично доведено наявність зв'язку між яскравістю і чіткістю образу та силою мотиву, спрямованою на його реалізацію.